

EU-finansierat kompensationsstöd till rennäringen 2023 – 2027

Dokument

- EU:s nya gemensamma jordbrukspolitik 2023–27, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/new-cap-2023-27_sv?ettrans=sv
- Jordbrukspolitiken från 2023, förslag till en strategisk plan, <https://jordbruksverket.se/4247.html>
- Kompensationsstöd för areella näringar i bergsområden m.m., <https://jordbruksverket.se/download/18.7311bc90176430fc5e67b1c3/1607614629480/18-Kompensationsstod.pdf>
- Förklaring om det samiska folket, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/CG-86-2004-ADD-2/sv/pdf>, s. 73-74

EU:s nya gemensamma jordbrukspolitik 2023–27

Den 25 juni 2021 enades Europaparlamentets, rådets och kommissionens förhandlare om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Denna preliminära politiska överenskommelse banar väg för Europaparlamentets och rådets formella godkännande av nödvändig lagstiftning under hösten 2021.

Den nya gemensamma jordbrukspolitiken, som inleds 2023, syftar till att främja en hållbar och konkurrenskraftig jordbrukssektor som kan stödja jordbrukarnas försörjningsmöjligheter och tillhandahålla hälsosamma och hållbara livsmedel för samhället och för levande landsbygdsområden.

Tidsplan för reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken

2027

Kommissionen kommer att genomföra en andra resultatöversyn av varje strategisk plan för den gemensamma jordbrukspolitiken.

2026

Under 2026 kommer en interimsvärdering att bedöma den nya gemensamma jordbrukspolitiken resultat.

2025

Kommissionen kommer att genomföra en första resultatöversyn av varje strategisk plan inom den gemensamma jordbrukspolitiken och vid behov begära särskilda uppföljningsåtgärder till EU-länderna.

2024

Från och med 2024 kommer varje EU-land att lägga fram en årlig resultatrapport och hålla ett årligt översynsmöte med kommissionen.

December 2023

I slutet av 2023 kommer kommissionen att lägga fram en rapport för att bedöma de gemensamma insatserna för alla strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken, med särskilt fokus på den gemensamma ambitionen att uppnå målen i den gröna given.

Januari 2023

Strategiska planer för den gemensamma jordbrukspolitiken börjar.

December 2021

Varje EU-land kommer att lämna in sin strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken senast den 31 december 2021. Kommissionen kommer att ha sex månader på sig att bedöma och godkänna planerna.

Juni 2021

Efter en rad trepartsmöten nåddes en preliminär politisk överenskommelse om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken den 25 juni 2021.

November 2020

Europaparlamentet och rådet enades om sina respektive förhandlingspositioner i oktober 2020, så att det första trepartsmötet mellan de tre institutionerna kan äga rum den 10 november.

Juni 2018

Den 1 juni 2018 lade kommissionen fram lagstiftningsförslag om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Strategisk plan 2021

Varje EU-land kommer att lämna in sin strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken senast den 31 december 2021.

Den 11 december 2020 lämnade Jordbruksverket in sitt förslag på utformning av stöd och ersättningar i den strategiska planen till regeringskansliet.

Ingen rapport finns tillgänglig från Sametingets medverkan i uppdraget.

Kompensationsstöd till bergsområden m.m.

I förslaget till strategisk plan ingår s.k. kompensationsstöd. Inga förslag till ändringar av nuvarande stöd har lämnats.

Medlemsstaterna ska ange områden som är berättigade till stöd i bergsområden m.m. Områden, bl.a. renskötselområdet, norr om 62:a breddgraden och vissa angränsande områden ska anses vara bergsområden.

Syftet med åtgärden är att främja fortsatt användning av jordbruksmark och att bevara och främja hållbara jordbrukssystem. Genom att kompensera jordbrukare för alla eller delar av de merkostnader och inkomstbortfall som är relaterade till begränsningarna för jordbruksproduktionen i det berörda området, bidrar åtgärden till att uppnå detta.

Den dominerande typen av jordbruk inom kompensationsområdena är företag med betesdjur, främst med nöt men även med får och get. Växtodling förekommer och ofta används skörden som kraftfoder till företagets djurhållning.

Stöd till jordbrukare i bergsområden m.m. ska beviljas på årsbasis per hektar jordbruksareal för att kompensera jordbrukare för alla eller delar av de merkostnader och inkomstbortfall som är relaterade till begränsningarna för jordbruksproduktionen i det berörda området. Vid beräkning av extrakostnader och inkomstbortfall får medlemsstaterna i vederbörligen motiverade fall differentiera stödnivån i syfte att ta

hänsyn till hur allvarlig den fastställda varaktiga begränsningen är som påverkar jordbrukets verksamheter och brukningssystemet.

Utlövade förpliktelser och åtgärder enligt "Förklaring om det samiska folket"

Rennäringen är inte kompensationsstödberättigad i förslaget till den svenska strategiska planen. Samernas på urminnes hävd grundad användning av mark och vatten till underhåll för sig och sina renar diskrimineras därmed ekonomiskt. Detta är i strid med de förpliktelser och åtaganden som utlovats vid Sveriges EU-inträde.

Vid Sveriges inträde i EU erkände konferensen mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar 2004-06-25 de förpliktelser och åtaganden som Sverige och Finland har gentemot det samiska folket enligt nationell och internationell rätt.

Konferensen konstaterar att Sverige och Finland är fast beslutna att bevara och utveckla det samiska folkets försörjningsmöjligheter, språk, kultur och levnadssätt och beaktar att den samiska kulturen och samernas försörjning är beroende av primära förvärvskällor som renskötsel i traditionella områden för samisk bosättning.

Yrkande

- att Sametinget snarast begär att regeringen ger Sametinget och Jordbruksverket i uppdrag att finna former för stöd till rennäringen i likhet med stöd till jordbrukare i bergsområden för att kompensera för alla eller delar av de merkostnader och inkomstbortfall som är relaterade till begränsningarna för produktionen i det berörda området,
- att Sametinget föreslår åtgärdsbeskrivningarna i det mallformat som EU-kommissionen har tagit fram, och
- att Sametinget begär att regeringen inför kompensationsstöd till rennäringen i den strategiska planen vid bearbetning av planen under 2022.

För sametingspartiet Guovssonásti

Lars Miguel Utsi

Marita Stinnerbom